

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΚΟΜΜΑΤΩΝ**

**Ταχ. Δ/νση : Ευαγγελιστρίας 2
Ταχ. Κώδικας : 101 83
Πληροφορίες : Π. Καλδή
Τηλέφωνο : 213 136 1311
213 136 1131
E-mail : p.kaldi@ypes.gr,
th.floros@ypes.gr**

**ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ - ΕΚΛΟΓΙΚΟ
Αθήνα 8 Αυγούστου 2023
Αριθ. Πρωτ.: 66743**

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

**ΠΡΟΣ
Πίνακας Αποδεκτών**

Αριθ. Εγκυκλίου: 867

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3870/2010 «Εκλογικές δαπάνες συνδυασμών και υποψηφίων και έλεγχος αυτών, κατά τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές» (Α' 138) ενόψει των αυτοδιοικητικών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και των επαναληπτικών της 15ης Οκτωβρίου 2023.

Εισαγωγικά

Με γνώμονα την ενίσχυση της διαφάνειας και τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της παροχής ίσων ευκαιριών, ο ν. 3870/2010 «Εκλογικές δαπάνες συνδυασμών και υποψηφίων και έλεγχος αυτών, κατά τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές» (Α' 138) ρυθμίζει θέματα που αφορούν στα οικονομικά και την προβολή των συνδυασμών και των υποψηφίων κατά τις αυτοδιοικητικές εκλογές. Στο πλαίσιο αυτό, άλλωστε, ο έλεγχος των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων ανατέθηκε στις Επιτροπές Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων του άρθρου 12, που λειτουργούν ως ειδικά,

δικαιοδοτικά και ελεγκτικά όργανα και θεσπίστηκε με το άρθρο 10 η λειτουργία Κεντρικής Βάσης Δεδομένων στο Υπουργείο Εσωτερικών, για την ανάρτηση των εσόδων και των δαπανών των συνδυασμών και των υποψηφίων κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου.

Στις ενότητες που έπονται, παρέχονται διευκρινίσεις αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3870/2010, στο ρυθμιστικό πεδίο των οποίων εμπίπτουν **οι δημοτικοί και περιφερειακοί συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι περιφερειάρχες, δήμαρχοι, περιφερειακοί και δημοτικοί σύμβουλοι.**

Η παρούσα χωρίζεται σε πέντε μέρη. Στο ΜΕΡΟΣ Α οριοθετείται η προεκλογική περίοδος και εφιστάται ιδιαίτερα η προσοχή για την έναρξη και τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου ειδικά για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 του ανωτέρω νόμου. Το ΜΕΡΟΣ Β αφορά στη σύσταση και το έργο των Επιτροπών Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων, που συνιστώνται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης με απόφαση του οικείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στο ΜΕΡΟΣ Γ, που φέρει τον τίτλο «Οικονομικά συνδυασμών και υποψηφίων», παρέχονται διευκρινίσεις αναφορικά με τα έσοδα και τις δαπάνες συνδυασμών και υποψηφίων, τις υποχρεώσεις τους ως προς τη διακίνηση και τη διαχείριση των οικονομικών τους και άλλα, συναφή με τα οικονομικά τους, θέματα. Στο ΜΕΡΟΣ Δ επεξηγούνται α) οι απαγορεύσεις στη χρηματοδότηση των συνδυασμών και των υποψηφίων και β) ο προσδιορισμός του ανώτατου ορίου εκλογικών δαπανών, με παράθεση πινάκων. Τέλος, στο ΜΕΡΟΣ Ε παρέχονται διευκρινίσεις αναφορικά με την προβολή συνδυασμών και υποψηφίων και τις εμφανίσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και το διαδίκτυο.

Για ευνόητους λόγους, όπου στο κείμενο που ακολουθεί υπάρχει αναφορά σε άρθρο χωρίς παράλληλα να αναφέρεται ο σχετικός νόμος, νοείται ο ν. 3870/2010 (Α' 138).

ΜΕΡΟΣ Α

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν.4242/2014 «Ενιαίος φορέας εξωστρέφειας και άλλες διατάξεις» (Α' 50), ορίζεται ότι η προεκλογική περίοδος για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 3870/2010 είναι το δίμηνο χρονικό διάστημα, που προηγείται της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών. Συνεπώς, για τις προσεχείς αυτοδιοικητικές εκλογές, το ανωτέρω χρονικό διάστημα αρχίζει από τις **8 Αυγούστου 2023**.

Εφιστάται η προσοχή ότι, ειδικότερα για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 3870/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 128 του ν. 4249/2014 «Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος ... και άλλες διατάξεις» (Α' 73), προεκλογική περίοδος είναι το χρονικό διάστημα των τριάντα (30) ημερών, που προηγείται της ψηφοφορίας του Α' γύρου των αυτοδιοικητικών εκλογών. Συνεπώς, για τις επερχόμενες αυτοδιοικητικές εκλογές, αναφορικά με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 6, η προεκλογική περίοδος ξεκινάει από τις **7 Σεπτεμβρίου 2023**.

Έτσι, αποκλειστικά για την προβολή των υποψηφίων στα ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε και στο διαδίκτυο (με εξαίρεση τις προσωπικές ιστοσελίδες τους), ως προεκλογική περίοδος εκλαμβάνεται το χρονικό διάστημα των τριάντα (30) ημερών που προηγείται της ημέρας των εκλογών.

ΜΕΡΟΣ Β

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

Για τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας της διαδικασίας ελέγχου των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων περιφερειακών και δημοτικών συμβούλων καθώς και του ελέγχου των εκλογικών παραβάσεων, συνιστάται, στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων (άρθρο 12).

Η εν λόγω Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του οικείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και λειτουργεί ως ειδικό, δικαιοδοτικό και ελεγκτικό όργανο. Αποτελείται από δικαστικούς λειτουργούς, ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ένα στέλεχος περιφερειακών κρατικών οικονομικών υπηρεσιών και από εκπροσώπους των φορέων της αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα: Πρόεδρος της Επιτροπής είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και μέλη, ένας εκπρόσωπος (μέλος) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο Προϊστάμενος του Περιφερειακού Σ.Δ.Ο.Ε. (και εφόσον δεν υπάρχει αυτή η Υπηρεσία, ο Προϊστάμενος της Α' Δ.Ο.Υ.) στην έδρα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και εκπρόσωποι της Π.Ε.Δ. και της Ε.Ν.Π.Ε. κατά περίπτωση, ανάλογα με το αντικείμενο της συζήτησης και υπό την προϋπόθεση να μην είναι υποψήφιοι.

Για την ορθή και απαρέγκλιτη εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3870/2010 επιλαμβάνεται η Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων. Το ελεγκτικό της έργο αφορά:

α) στον έλεγχο των καταγγελιών που υποβάλλονται σε αυτήν, μέχρι και την ημέρα της ψηφοφορίας, σχετικά με την προεκλογική προβολή των συνδυασμών και των υποψηφίων. Οι καταγγελίες πρέπει να είναι έγγραφες και επώνυμες, και

β) στον έλεγχο των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων, δηλαδή στον έλεγχο των βιβλίων, των οικείων παραστατικών, των τραπεζικών λογαριασμών, των αναλυτικών και συγκεντρωτικών καταστάσεων εσόδων δαπανών, καθώς και της διαδικασίας τήρησης της δημοσιοποίησης των οικονομικών στοιχείων στην Κεντρική Βάση Δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Για τους καταγγελλόμενους ισχύει το δικαίωμα της ακρόασης σε δημόσια συνεδρίαση με την παρουσία των ενδιαφερομένων μερών. Σε δημόσια επίσης συνεδρίαση, η Επιτροπή ανακοινώνει την αιτιολογημένη απόφασή της. Οι αποφάσεις της Επιτροπής αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Η Επιτροπή ολοκληρώνει το έργο της για τους συνδυασμούς εντός 5 μηνών

και για τους υποψηφίους εντός 10 μηνών από την παραλαβή των σχετικών στοιχείων.

Καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής ασκούνται από 5 αποσπασμένους υπαλλήλους της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως ειδικότερα ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Με τα άρθρα 13, 14 όπως ισχύει, 15 και 16 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το ελεγκτικό έργο της Επιτροπής, τη διαπίστωση τυχόν παραβάσεων των διατάξεων του νόμου αυτού και την επιβολή των αντίστοιχων κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης και της έκπτωσης από τα αιρετά αξιώματα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 14, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 63 του ν. 4830/2021 (Α' 169), αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων και αφορούν στην επιβολή προστίμων αναπροσαρμόζονται, τροποποιούνται ή ανακαλούνται με αποφάσεις της Επιτροπής, ύστερα από ένσταση του επικεφαλής του συνδυασμού ή του διαχειριστή των οικονομικών του συνδυασμού ή του υποψηφίου, η οποία ασκείται ενώπιον της Επιτροπής μέσα σε **προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης**.

ΜΕΡΟΣ Γ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

1. Έσοδα και δαπάνες συνδυασμών και υποψηφίων

Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2, η έννοια των εσόδων και δαπανών των περιφερειακών και δημοτικών συνδυασμών και των υποψηφίων (δημοτικών και περιφερειακών) συμβούλων ορίζεται ως κατωτέρω:

ΕΣΟΔΑ: Έσοδα για τους συνδυασμούς και τους υποψηφίους, νοούνται ποσά που προέρχονται από εισφορές

- **φυσικών προσώπων και**
- **πολιτικών κομμάτων ή/και συνασπισμών κομμάτων,**

που χορηγούνται σε αυτούς για τις ανάγκες της προεκλογικής περιόδου.

Στα έσοδα περιλαμβάνονται και τα ποσά που προέρχονται από τη **διάθεση ονομαστικοποιημένων διπλότυπων εισιτηρίων εκδηλώσεων**. Τα διπλότυπα αυτά εισιτήρια αριθμούνται και θεωρούνται από τη Δ.Ο.Υ. της έδρας της περιφέρειας ή του δήμου και στα στελέχη τους αναγράφονται υποχρεωτικά *το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και ο Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας (ΑΔΤ) ή του διαβατηρίου* του προσώπου στο οποίο διατίθεται. **Η δυνατότητα** της διάθεσης διπλότυπων εισιτηρίων εκδηλώσεων **παρέχεται και στους υποψήφιους**.

Σημείωση: Η διάθεση των εισιτηρίων αυτών, γίνεται υπό τον περιορισμό του ανωτάτου ορίου χρηματοδότησης των συνδυασμών και των υποψηφίων από το ίδιο πρόσωπο **(2.000 για τους συνδυασμούς και 500 ευρώ για τους υποψήφιους)**, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ.1 και 2. Τα συνολικά έσοδα από τη διάθεση των εισιτηρίων, **δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 1/3 και το 1/5 αντίστοιχα του ανωτάτου ορίου δαπανών συνδυασμών και υποψηφίων** (άρθρο 1 παρ.5 εδάφιο τρίτο και άρθρο 2 παρ.5).

ΔΑΠΑΝΕΣ: Δαπάνες των συνδυασμών και των υποψηφίων είναι τα ποσά που δαπανώνται για την προετοιμασία, τις ανάγκες και τη διεξαγωγή του προεκλογικού αγώνα, καθώς και η αξία των παροχών και διευκολύνσεων προς συνδυασμούς και υποψηφίους, οι οποίες αποτιμώνται σε χρήμα.

Στην κατηγορία των αποτιμώμενων σε χρήμα παροχών και διευκολύνσεων, περιλαμβάνεται η διάθεση ή παραχώρηση δωρεάν ή με μειωμένο αντάλλαγμα αγαθών ή υπηρεσιών που αφορούν, π.χ. τη χρήση από τους συνδυασμούς ακινήτων ως εκλογικών κέντρων, την έκδοση φυλλαδίων και τα ταχυδρομικά τέλη για την αποστολή τους, την προβολή διαφημιστικών μηνυμάτων στον τύπο, στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, σε διαδικτυακούς τόπους κ.ο.κ.

2. Διακίνηση εσόδων και δαπανών συνδυασμών και υποψηφίων

Η διακίνηση των εσόδων και δαπανών γίνεται μέσω τραπεζικών λογαριασμών (σε τράπεζες εγκατεστημένες στην Ελλάδα), που τηρούνται στο όνομα του επικεφαλής του συνδυασμού υποψήφιου περιφερειάρχη ή δημάρχου ή του οριζόμενου διαχειριστή.

Η υποχρέωση τήρησης τραπεζικών λογαριασμών ισχύει και για τους υποψηφίους συμβούλους.

Τα ανωτέρω πρόσωπα υποχρεούνται να προβούν στο άνοιγμα αυτοτελών λογαριασμών σε νόμιμα λειτουργούσες στη χώρα τράπεζες και υποκαταστήματα αυτών, μέσω των οποίων θα διακινούνται τα έσοδα και οι δαπάνες του συνδυασμού και των υποψηφίων κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου.

Ειδικότερα:

- i. Τα **έσοδα** των συνδυασμών και των υποψηφίων, με την επιφύλαξη των εσόδων από εισιτήρια εκδηλώσεων, διακινούνται σε ποσοστό 100% του συνολικού ύψους τους μέσω τραπεζικών λογαριασμών.
- ii. Οι **δαπάνες** των συνδυασμών και των υποψηφίων διακινούνται ομοίως μέσω τραπεζικών λογαριασμών, σε ποσοστό 95% του συνολικού ύψους.
- iii. Το **ύψος του λογαριασμού** δεν μπορεί να υπερβεί το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο εκλογικών δαπανών των συνδυασμών και των υποψηφίων.
- iv. **Ο τρόπος κατάθεσης** στους ανωτέρω λογαριασμούς ορίζεται με τις διατάξεις των παρ. 4 και 3 των άρθρων 1 και 2, αντίστοιχα.

Οι επικεφαλής των συνδυασμών ή οι οριζόμενοι από αυτούς διαχειριστές και οι υποψήφιοι, θα πρέπει να γνωστοποιήσουν τους λογαριασμούς αυτούς στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων του άρθρου 12, η οποία συνιστάται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου να ασκήσει τα ελεγκτικά της καθήκοντα.

Οι **Επιτροπές Ελέγχου Δαπανών, θα πρέπει να απευθύνονται στις οικείες τράπεζες** προκειμένου **να διακριβώσουν την κίνηση των λογαριασμών** των συνδυασμών και των υποψηφίων. Με σχετικό έγγραφό μας, ζητείται από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, να διευκολύνουν οι τράπεζες το έργο των Επιτροπών Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων.

3. Διαχείριση των οικονομικών συνδυασμών και υποψηφίων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8, για τη διαχείριση των οικονομικών του συνδυασμού, ο επικεφαλής υποχρεούται να ορίσει συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο και να γνωστοποιήσει τα στοιχεία του στην οικεία **Επιτροπή** Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων.

Σημειώνεται ότι, ο ορισμός διαχειριστή **δεν είναι υποχρεωτικός μόνο σε Ο.Τ.Α. μέχρι 10.000 κατοίκους**. Στην περίπτωση αυτή, αν δεν οριστεί διαχειριστής, ο επικεφαλής του συνδυασμού είναι εκ του νόμου προσωπικά υπεύθυνος για τη διαχείριση.

Η εξουσία του διαχειριστή ολοκληρώνεται το αργότερο εντός έτους από τη διενέργεια των εκλογών με την περάτωση όλων των οικονομικών εκκρεμοτήτων και το κλείσιμο του τραπεζικού λογαριασμού.

Οι υποψήφιοι είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των οικονομικών τους.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 8, οι συνδυασμοί οφείλουν να διαθέτουν ειδικό **αυτοτελή Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)**. Για το σκοπό αυτό, ο επικεφαλής του συνδυασμού ή ο διαχειριστής υποβάλλει στην οικεία Δ.Ο.Υ. σχετική γραπτή δήλωση, στην οποία αναγράφεται η επωνυμία του συνδυασμού και το όνομα του επικεφαλής του.

Ο Α.Φ.Μ. εκδίδεται στο όνομα του συνδυασμού και ισχύει για όλη τη διάρκεια της περιφερειακής και δημοτικής περιόδου, ενώ διακόπτεται σε περίπτωση μη ανακήρυξης του συνδυασμού.

4. Τηρούμενα στοιχεία

Βιβλία εσόδων - δαπανών

Οι συνδυασμοί υποχρεούνται να τηρούν **ειδικό απλότυπο βιβλίο εσόδων – δαπανών, το οποίο θεωρείται** κατά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου από την Α' Δ.Ο.Υ. της έδρας της οικείας περιφέρειας ή του δήμου (άρθρο 9).

Στο βιβλίο καταχωρίζονται:

- όλα τα έσοδα και οι δαπάνες κατά την προεκλογική περίοδο,
- το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, ο Α.Φ.Μ. και ο Α.Δ.Τ. ή διαβατηρίου όσων καταβάλλουν στο συνδυασμό **οποιοδήποτε ποσό**,
- το όνομα και ο Α.Φ.Μ. του πολιτικού κόμματος ή/και του συνασπισμού κομμάτων που συνεισφέρει στον συνδυασμό οποιοδήποτε ποσό, και
- τα ατομικά στοιχεία των προσώπων στα οποία καταβάλλεται **οποιαδήποτε** δαπάνη από το συνδυασμό, δηλαδή ανεξαρτήτως του είδους της.

Για κάθε οικονομική συναλλαγή (έσοδο ή δαπάνη) μνημονεύονται τα αντίστοιχα παραστατικά.

Αντίγραφο του βιβλίου, αποστέλλεται **εντός 30 ημερών** από την ημέρα των εκλογών στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων.

5. Δημοσιότητα και διαφάνεια των εσόδων και των δαπανών **Κεντρική Βάση Δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών**

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 10, στο Υπουργείο Εσωτερικών λειτουργεί Κεντρική Βάση Δεδομένων (Διαφάνεια), στην ιστοσελίδα της οποίας οι συνδυασμοί και υποψήφιοι αναρτούν τα έσοδα, τις δαπάνες τους και τα οικεία παραστατικά.

Η ανωτέρω υποχρέωση **δεν ισχύει** για συνδυασμούς και υποψηφίους σε **δήμους μέχρι 10.000** κατοίκους.

Οι επικεφαλής των συνδυασμών ή οι διαχειριστές τους **οφείλουν, από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου και το αργότερο μέχρι την ανακήρυξη συνδυασμών, να ζητήσουν ειδικό κωδικό πρόσβασης** στη Βάση Δεδομένων, προκειμένου να αναρτούν το σύνολο των εσόδων και των δαπανών που πραγματοποιούν από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου. Η υποχρέωση ανάρτησης αφορά στα έσοδα και τις δαπάνες τόσο των συνδυασμών όσο και των

υποψηφίων τους (περιφερειακών και δημοτικών συμβούλων).

Η μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης, η απόκρυψη ή παραποίηση των οικονομικών τους στοιχείων, συνεπάγεται τις αντίστοιχες κυρώσεις **ή ακόμη και έκπτωση** του επικεφαλής και των υποψηφίων σε περίπτωση υπέρβασης των δαπανών τους κατά 1/3 του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αυτών.

6. Καταστάσεις εκλογικών εσόδων και δαπανών συνδυασμών και υποψηφίων

Σύμφωνα με το άρθρο 11, οι επικεφαλής υποψήφιοι **περιφερειάρχες και δήμαρχοι**, υποχρεούνται να καταρτίσουν αναλυτική κατάσταση καθώς και συγκεντρωτική κατάσταση εκλογικών εσόδων-δαπανών, τόσο για τους αντίστοιχους συνδυασμούς όσο και για λογαριασμό τους.

Τις ίδιες καταστάσεις οφείλουν να καταρτίσουν και όσοι από τους λοιπούς υποψηφίους:

- α)** εξελέγησαν περιφερειακοί και δημοτικοί σύμβουλοι
- β)** οι πέντε (5) πρώτοι αναπληρωματικοί των συνδυασμών
- γ)** όσοι τυχόν αναδειχθούν σύμβουλοι κατά τη διάρκεια της περιφερειακής ή δημοτικής περιόδου και
- δ)** οι συνδυασμοί και υποψήφιοι εις βάρος των οποίων έχει υποβληθεί καταγγελία για υπέρβαση του ανώτατου ορίου εκλογικών δαπανών στην οικεία Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, προβλέπονται και οι σχετικές προθεσμίες για τις ανωτέρω περιπτώσεις γ' και δ'.

Η αναλυτική κατάσταση εσόδων – δαπανών στην οποία μνημονεύονται τα αντίστοιχα παραστατικά και αναγράφονται το ονοματεπώνυμο όσων εισέφεραν οποιοδήποτε ποσό, καθώς και η συγκεντρωτική κατάσταση, υποβάλλονται **εντός τριάντα (30) ημερών από την ανακήρυξη των επιτυχόντων** συνδυασμών και υποψηφίων από το οικείο πρωτοδικείο, στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων.

ΜΕΡΟΣ Δ**ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ- ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΔΑΠΑΝΩΝ****1. Απαγορεύσεις στη χρηματοδότηση συνδυασμών και υποψηφίων**

Οι απαγορεύσεις στη χρηματοδότηση και σε κάθε είδους παροχές προς τους συνδυασμούς και προς τους υποψήφιους, τίθενται με το άρθρο 3.

Συγκεκριμένα, απαγορεύονται η χρηματοδότηση και κάθε είδους παροχές προς **περιφερειακούς και δημοτικούς συνδυασμούς** και προς **υποψήφιους περιφερειακούς και δημοτικούς συμβούλους** από:

- Φυσικά πρόσωπα που είναι οφειλέτες των οικείων ΟΤΑ για ποσό άνω των 1.000 ευρώ
- ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και ιδρύματα
- ΟΤΑ κάθε βαθμού, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ αυτών
- Φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερησίων ή περιοδικών εντύπων πανελλήνιας ή τοπικής κυκλοφορίας ή ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών ή ιδιοκτήτες διαδικτυακών και τηλεπικοινωνιακών φορέων, καθώς και από συζύγους και κατιόντες αυτών.
- Φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι υπάλληλοι των οικείων ΟΤΑ ή των αντιστοίχων νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου αυτών.

Επίσης, δεν επιτρέπεται η λήψη τραπεζικών δανείων με σκοπό τη χρηματοδότηση συνδυασμών και υποψηφίων.

Με το άρθρο 4 καθορίζεται το **ανώτατο όριο χρηματοδότησης** των συνδυασμών και των υποψηφίων κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, **από το ίδιο φυσικό πρόσωπο**. Συγκεκριμένα:

- Η χρηματοδότηση των **συνδυασμών** δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των **2.000 ευρώ**.

- Το αντίστοιχο ποσό για τους **υποψηφίους** δεν μπορεί να υπερβαίνει τα **500 ευρώ**.

Σε περίπτωση μη τήρησης των οικείων διατάξεων **προβλέπονται και οι αντίστοιχες κυρώσεις**.

2. Ανώτατο όριο εκλογικών δαπανών συνδυασμών και υποψηφίων

Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο εκλογικών δαπανών των υποψηφίων και συνδυασμών, προσδιορίζεται **βάσει του μόνιμου πληθυσμού** της οικείας εκλογικής περιφέρειας (περιφερειακής ενότητας ή δήμου) του υποψηφίου **και του αντίστοιχου συντελεστή**, σύμφωνα με τις με αριθμ. 66365/07.08.2023 και 66331/07.08.2023 αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για τα παράβολα των υποψηφίων και τα έξοδα για τα ψηφοδέλτια δεν συνυπολογίζονται στο ανώτατο όριο δαπανών των συνδυασμών.

Επισημαίνεται ότι **σε περίπτωση επαναληπτικών εκλογών, είτε δημοτικών είτε περιφερειακών**, το ανώτατο όριο δαπανών για τους δύο συνδυασμούς, **αυξάνεται κατά 10%**.

A. Περιφερειακές εκλογές:

A.1. Ανώτατο όριο δαπανών του υποψήφιου περιφερειάρχη και περιφερειακού συμβούλου:

Για τον καθορισμό του ανωτάτου ορίου δαπανών των υποψηφίων, **πολλαπλασιάζεται το ποσό των 1.000 ευρώ επί συντελεστή** που αντιστοιχεί στον πληθυσμό της οικείας εκλογικής περιφέρειας (περιφερειακής ενότητας), όπως προκύπτει και από τον κατωτέρω πίνακα:

(Πίνακας 1)

ΟΡΙΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ			
Πληθυσμός εκλογικής περιφέρειας	Ποσό αναφοράς (ευρώ)	Συντελεστής	Όριο δαπανών υποψηφίων (ευρώ)
Μέχρι 100.000	1.000 €	2,5	2.500 €
Μέχρι 150.000	1.000 €	3	3.000 €
Μέχρι 200.000	1.000 €	3,5	3.500 €
Άνω των 200.000	1.000 €	Αυξάνεται κατά 1 μονάδα ανά 100.000 κατοίκους	

Υπενθυμίζεται ότι στο ανώτατο όριο δαπανών των υποψηφίων για τις περιφερειακές εκλογές, συμπεριλαμβάνονται και τυχόν παροχές και διευκολύνσεις σε αυτούς, οι οποίες αποτιμώνται σε χρήμα σύμφωνα με τη σχετική κοινή Υπουργική απόφαση.

A.2. Ανώτατο όριο δαπανών των συνδυασμών:

Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου δαπανών των συνδυασμών στις περιφερειακές εκλογές, αθροίζονται τα επιμέρους ανώτατα όρια δαπανών του κάθε υποψηφίου. Σημειώνεται ότι, στο ανώτατο όριο δαπανών του κάθε συνδυασμού συμπεριλαμβάνονται και οι δαπάνες του υποψήφιου περιφερειάρχη.

B. Δημοτικές εκλογές:

B.1. Ανώτατο όριο δαπανών των υποψηφίων δημάρχων και δημοτικών συμβούλων:

Για τον καθορισμό του ανώτατου ορίου δαπανών των υποψηφίων, πολλαπλασιάζεται το ποσό των 1.000 ευρώ επί συντελεστή που αντιστοιχεί στον πληθυσμό της οικείας εκλογικής περιφέρειας, όπως προκύπτει και από τον παρακάτω πίνακα:

(Πίνακας 2)

ΟΡΙΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ			
Πληθυσμός εκλογικής περιφέρειας	Σταθερό ποσό	Συντελεστής	Όριο δαπανών υποψηφίων (ευρώ)
Μέχρι 30.000	1.000 €	1,5	1.500 €
Μέχρι 60.000	1.000 €	2	2.000 €
Μέχρι 100.000	1.000 €	2,5	2.500 €
Μέχρι 150.000	1.000 €	3	3.000 €
Μέχρι 200.000	1.000 €	3,5	3.500 €
Άνω των 200.000	Αυξάνεται κατά 1 1.000 € μονάδα ανά 100.000 κατοίκους		

Και στην περίπτωση των δημοτικών εκλογών, στο ανώτατο όριο δαπανών των υποψηφίων συμπεριλαμβάνονται και τυχόν παροχές και διευκολύνσεις σε αυτούς, οι οποίες αποτιμώνται σε χρήμα σύμφωνα με την προαναφερθείσα κοινή Υπουργική Απόφαση. Σημειώνεται ακόμη ότι, στο ανώτατο όριο δαπανών του κάθε συνδυασμού **συμπεριλαμβάνονται** και οι δαπάνες του υποψήφιου δημάρχου, του οποίου το ανώτατο όριο είναι το ίδιο με αυτό των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων.

Β.2. Ανώτατο όριο δαπανών των συνδυασμών:

Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου δαπανών των συνδυασμών στις δημοτικές εκλογές, αθροίζονται τα επιμέρους ανώτατα όρια δαπανών του κάθε υποψηφίου και λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εκλογικών περιφερειών του οικείου δήμου συν την κατά περίπτωση προσαύξηση, όπως αναφέρεται στον πίνακα που ακολουθεί:

(Πίνακας 3)

ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ		
Σε δήμους με αριθμό εκλογικών περιφερειών	Όριο δαπανών	Προσαύξηση
Από 1-3	Ισοδυναμεί με το άθροισμα δαπανών υποψηφίων	-
Από 4-6	Άθροισμα δαπανών υποψηφίων	20%
Από 7-10	Άθροισμα δαπανών υποψηφίων	50%
Άνω των 10	Άθροισμα δαπανών υποψηφίων	75%

Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου εκλογικών δαπανών των συνδυασμών σε δήμους με πληθυσμό **άνω των 100.000 κατοίκων**, εφαρμόζεται η προσαύξηση 20% επί του αθροίσματος των δαπανών των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων [εδ. 2 της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 3870/2010, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4255/2014 (Α' 89)].

ΜΕΡΟΣ Ε

ΧΩΡΟΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 5, για τη χρήση των χώρων που θα διατίθενται για το σκοπό της προεκλογικής προβολής των μηνυμάτων των συνδυασμών, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν.3023/2002 (Α' 146).

Σε εφαρμογή των ως άνω διατάξεων, εκδόθηκε η με αριθμ. 8481/10.02.2022

(ΑΔΑ: ΨΙ5Ξ46ΜΤΛ6-ΞΝ6) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών με την οποία καθορίζεται ο τρόπος χρήσης των χώρων για την προεκλογική προβολή των συνδυασμών.

Επισημαίνεται ότι, εκτός των χώρων αυτών, απαγορεύεται η χρήση (ανάρτηση, επικόλληση κλπ) πάσης φύσεως εκλογικού υλικού.

1.Περιορισμοί στην προβολή συνδυασμών και υποψηφίων κατά την προεκλογική περίοδο

Οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις για την προεκλογική προβολή των **περιφερειακών και δημοτικών συνδυασμών** τίθενται με το άρθρο 5.

Ειδικότερα:

- Για τους **δημοτικούς συνδυασμούς** επιτρέπεται η σύσταση ενός **(1) εκλογικού κέντρου για κάθε εκλογική περιφέρεια.**
- Για τους **περιφερειακούς συνδυασμούς** επιτρέπεται η σύσταση ενός **(1) εκλογικού κέντρου για κάθε εκλογική περιφέρεια με εξαίρεση την περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου που επιτρέπεται ένα ανά νομό.**
- Για τους δήμους με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων ο ανωτέρω περιορισμός ισχύει για κάθε κοινότητα (βλ. παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4255/2014)

Επισημαίνεται ότι καθώς ο χρόνος διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη των εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει αποσυνδεθεί από τον χρόνο διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη Δημοτικών και Περιφερειακών Αρχών, για την ερμηνεία της παρ. 2 του άρθρου 3 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 1025/15/63-β- της 4ης.4.2014 με θέμα "Ρύθμιση θεμάτων τάξης και ασφάλειας κατά τις Περιφερειακές και Δημοτικές εκλογές, καθώς και κατά τις εκλογές για την ανάδειξη μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις." (Β' 851), σχετικά με την έναρξη της προεκλογικής περιόδου υπερισχύει η παρ. 6 του άρθρου

1 του ν.3870/2010 και επομένως οι αιτήσεις υποβάλλονται στα αρμόδια κατά τόπους αστυνομικά τμήματα από την 8η πρωινή ώρα της 9ης Αυγούστου 2023.

- Απαγορεύεται η ανάρτηση ή επικόλληση **αεροπανών, πανών, αφισών** και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής, πέραν των χώρων που θα οριστούν για τους σκοπούς αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν.3023/2002.
Ωστόσο, επιτρέπεται η ανάρτηση αφισών, μόνο στους χώρους αυτούς, καθώς και μέσα στο χώρο των εκλογικών κέντρων.
- Δεν επιτρέπεται η χρήση **μεγαφωνικών εγκαταστάσεων** σε χώρους που γειτνιάζουν με νοσηλευτικά ιδρύματα και σχολεία. Κατά τα λοιπά **ισχύουν οι παράγραφοι 1 έως 6 της 27212/11-4-2019** Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Προστασίας του Πολίτη με θέμα «Καθορισμός ωρών λειτουργίας και βαθμού έντασης των μεγαφωνικών εγκαταστάσεων των εκλογικών κέντρων κ.λ.π. των συνδυασμών κατά την προεκλογική περίοδο των εκλογών του Μαΐου 2019, για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών καθώς και άλλων λεπτομερειών» (Β'1305).
- Απαγορεύεται η διακίνηση **κάθε μορφής ένθετων φυλλαδίων** μέσω του τύπου, καθώς και η διανομή τους από υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ωστόσο, **δεν εμποδίζονται οι συνδυασμοί** να διακινούν οι ίδιοι το σχετικό υλικό **στους χώρους αυτούς ή μέσω ταχυδρομικών αποστολών, διαδικτύου κλπ.**
- Δεν επιτρέπεται επίσης η προώθηση προεκλογικού υλικού μέσω του συστήματος διακίνησης της αλληλογραφίας του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα, των Ν.Π.Δ.Δ. των Ο.Τ.Α και των επιχειρήσεών τους.
- **Την παραμονή και την ημέρα των εκλογών**, απαγορεύονται οι προεκλογικές συγκεντρώσεις, η πραγματοποίηση ομιλιών, η χρήση κάθε μέσου διαφήμισης (π.χ αφίσες, έντυπο υλικό), ραδιοτηλεοπτικής προβολής και προβολής στο διαδίκτυο.

Με το άρθρο 6 τίθενται οι απαγορεύσεις κατά την προεκλογική προβολή **για τους υποψηφίους περιφερειακούς και δημοτικούς συμβούλους.**

Ειδικότερα:

- Απαγορεύεται η λειτουργία **εκλογικών κέντρων** από υποψηφίους ή από τρίτους χάριν αυτών.
- Απαγορεύεται η λειτουργία **εντευκτηρίων και εκλογικών γραφείων** από υποψηφίους ή από τρίτους χάριν αυτών.
- Για τους ανωτέρω αναφερόμενους υποψηφίους, δεν επιτρέπεται επίσης η παραχώρηση της **χρήσης ή μίσθωση υπαίθριων ή στεγαζόμενων χώρων**, από και προς τρίτους, για τη λειτουργία εκλογικών κέντρων, εκλογικών γραφείων και εντευκτηρίων κάθε μορφής.
- Απαγορεύεται η ανάρτηση **αφισών, γιγαντοαφισών, πανών, αεροπανών, φωτογραφιών** και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής σε εξωτερικούς δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους και σε αυτοκινούμενα μέσα.
- Απαγορεύεται η εγκατάσταση πρόσκαιρων **κατασκευών** οποιασδήποτε μορφής.
- Επίσης απαγορεύεται η χρήση **χρωστικών ουσιών** και η αναγραφή **συνθημάτων** σε οιονδήποτε εξωτερικό χώρο.
- Οι ανωτέρω περιορισμοί που αναφέρονται στη **διακίνηση φυλλαδίων** και λοιπού προεκλογικού υλικού από τους συνδυασμούς, ισχύουν και για τους υποψηφίους.
- Απαγορεύεται η διακίνηση **κάθε μορφής ένθετων φυλλαδίων** μέσω του τύπου, καθώς και η διανομή τους από τις υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Οι υποψήφιοι μπορούν όμως να διακινούν το σχετικό υλικό προβολής τους δια χειρός στους ανωτέρω χώρους ή σε άλλους χώρους ή μέσω ταχυδρομικών αποστολών, διαδικτύου κλπ.
  - Δεν επιτρέπεται επίσης η προώθηση προεκλογικού υλικού μέσω του συστήματος διακίνησης της αλληλογραφίας του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των

Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα, των Ν.Π.Δ.Δ. των Ο.Τ.Α και των επιχειρήσεών τους.

2. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΤΑ Μ.Μ.Ε. ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Όπως προαναφέρθηκε (βλ. ΜΕΡΟΣ Α'), σύμφωνα με το άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 128 του ν. 4249/2014 (Α' 73), **η προεκλογική περίοδος** για την προβολή και τις εμφανίσεις των επικεφαλής των συνδυασμών, των υποψήφιων περιφερειακών και δημοτικών συμβούλων στα ΜΜΕ και στο διαδίκτυο, **προσδιορίζεται στις τριάντα (30) ημέρες** πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών.

Με τον όρο «εμφανίσεις» νοούνται οι συνεντεύξεις, η συμμετοχή σε κάθε είδους εκπομπές όπως π.χ. πάνελ διαλόγου, δελτία ειδήσεων, ψυχαγωγικά προγράμματα, η κάλυψη της προεκλογικής τους δραστηριότητας σε περίπτωση υποβολής σχετικού αιτήματος κ.λπ.

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω περιόδου, ισχύουν **οι ακόλουθοι περιορισμοί** για τα ανωτέρω πρόσωπα:

1. Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση **παρουσίαση εκπομπών** που μεταδίδονται από δημόσια και ιδιωτικά ηλεκτρονικά ΜΜΕ ελεύθερης λήψης και από το διαδίκτυο.
2. Οι εμφανίσεις τους σε κάθε είδους εκπομπές των δημόσιων και ιδιωτικών ηλεκτρονικών ΜΜΕ ελεύθερης λήψης, σε φορείς παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών καθώς και στο διαδίκτυο, καθορίζονται ως εξής:
  - 2 φορές σε κάθε ηλεκτρονικό ΜΜΕ εθνικής εμβέλειας
  - 1 φορά σε κάθε ηλεκτρονικό ΜΜΕ τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας
  - 1 φορά σε διαδικτυακούς τόπους και ιστοσελίδες
  - Σε περίπτωση τυχόν εκτάκτων και απρόβλεπτων γεγονότων, **δεν λογίζονται ως εμφανίσεις** οι σχετικές δηλώσεις και η ενημέρωση που παρέχεται από τα αιρετά μονοπρόσωπα όργανα της Αυτοδιοίκησης

στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

Εξαίρεση από την ανωτέρω ρύθμιση που προβλέπει τον αριθμό των εμφανίσεων, αποτελεί η δυνατότητα των **επικεφαλής** των συνδυασμών να συμμετέχουν **χωρίς περιορισμό** σε εκπομπές με οργανωμένες συζητήσεις **εφόσον:**

α) Μέχρι την ανακήρυξη των συνδυασμών από το αρμόδιο πρωτοδικείο, έχει διασφαλιστεί η **συμμετοχή τουλάχιστον 3 ακόμη συνυποψηφίων τους** στις συζητήσεις αυτές και

β) **Μετά την ανακήρυξη,** η ανωτέρω προϋπόθεση καταλαμβάνει **τα 2/3 των ανακηρυχθέντων.**

γ) Σε περίπτωση επαναληπτικής εκλογής, **μετέχουν υποχρεωτικά οι επικεφαλής και των δύο συνδυασμών.**

Σημειώνεται ότι για τις εμφανίσεις των υποψηφίων, **απαγορεύεται η καταβολή εκλογικής δαπάνης ανεξαρτήτως ποσού προς τα Μ.Μ.Ε. και τους παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου καθώς και οποιοδήποτε άλλο οικονομικό αντάλλαγμα.** Τυχόν αποδεδειγμένη πραγματοποίηση των ανωτέρω, επιφέρει την **έκπτωση από το αξίωμα** του υποψηφίου και ποινή φυλάκισης για τους ιδιοκτήτες ή νόμιμους εκπροσώπους των αντίστοιχων μέσων.

Οι κκ. Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων παρακαλούνται για την κοινοποίηση της παρούσας **στις Επιτροπές Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων της περιφέρειάς τους και την ανάρτησή της στην ιστοσελίδα του φορέα τους.**

Οι κκ. Δήμαρχοι και Περιφερειάρχες παρακαλούνται για την **κοινοποίηση** της παρούσας **στα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια** ώστε να ενημερωθούν για το περιεχόμενό της, **καθώς και για την ανάρτησή της στην ιστοσελίδα του φορέα τους.**

Όλοι οι ανωτέρω παρακαλούνται να φροντίσουν για την ευρεία δημοσιότητα του θεσμικού πλαισίου, κάνοντας χρήση κάθε πρόσφορου μέσου, καθώς και για την παροχή σχετικής πληροφόρησης προς κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη και υποψήφιο.

Η παρούσα αναρτάται και στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών (www.ypes.gr).

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΟΔΩΡΗΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Τμήμα 1ο Μέτρων Αστυνόμευσης
Π. Κανελλοπούλου 4
101 77 ΑΘΗΝΑ
2. Πρωτοδικεία Κράτους & Εισαγγελίες
Πρωτοδικών
(μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων
Περιφερειακών Ενοτήτων)
3. κκ. Γραμματείς Αποκεντρωμένων
Διοικήσεων (και για ενημέρωση των
οικείων Επιτροπών Ελέγχου Δαπανών
και Εκλογικών Παραβάσεων)
4. κκ. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών
Ενοτήτων-Έδρες τους
5. Δ/νσεις Τοπικής Αυτοδιοίκησης και
Διοίκησης Νομών – Έδρες τους
6. κ.κ. Δημάρχους
7. Ένωση Περιφερειών Ελλάδας
(ΕΝ.Π.Ε.)
Μεσογείων 15
Τ.Κ. 115 26 ΑΘΗΝΑ
8. Κεντρική Ένωση Δήμων
Ελλάδας(Κ.Ε.Δ.Ε.)
Ακαδημίας 65 και Γενναδίου 8
Τ.Κ. 106 78 ΑΘΗΝΑ
9. Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων (ΠΕΔ)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο κας Υπουργού
- Γραφείο κ. Αν. Υπουργού

- Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
Εσωτερικών και Οργάνωσης
- Γεν.Δ/νση Εσωτερικών και
Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Γεν. Δ/νση Αποκέντρωσης και
Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Δ/νση Οργάνωσης και Λειτουργίας
Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης